

ТЕМА НОМЕРА

Воєнний стан в 10 областях України введено на п'ятому році гібридної російсько-української війни. Доцільність такого кроку, мабуть, визріла вже давно. Щоправда, 27 листопада, за день до його офіційного запровадження, ще ніхто до пуття не розумів, що він передбачає. Тож домислів і різних припущень із цього приводу виникало чималенько.



ВОЄННИЙ СТАН на Чернігівщині

Продовження на стор. 4 ▶

ДЕСЯТЬ ОБЛАСТЕЙ ЖИТИМУТЬ ЗА НОВИМ РЕЖИМОМ

У понеділок, 26 листопада, на позачерговому засіданні депутати Верховної Ради підтримали ініціативу Президента України Петра Порошенка ввести в Україні воєнний стан. «За» проголосували 276 депутатів.

Воєнний стан запровадили у середу, 28 листопада, строком на 30 діб, тобто до 27 грудня, на території 10 областей. Зокрема тих, що розташовані вздовж російського кордону, придністровської ділянки молдавського кордону та на узбережжі Чорного й Азовського морів.

До переліку входять Одеська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька, Луганська, Донецька, Сумська, Харківська, Чернігівська та Вінницька області та внутрішні води Азово-Керченської акваторії.

Таке рішення ухвалене через атаки Росії, яка в неділю, 25 листопада, заблокувала прохід до Керченської протоки українському буксиру «Яни Капу» і катерам «Бердянськ» і «Нікополь». Увечері того ж дня російські кораблі напали на українські судна та захопили їх, водночас поранивши щонайменше шістьох українських моряків.

Спершу Президент України пропонував ввести воєнний стан на всій території держави і на 60 діб. Але потім запровадили воєнний режим у 10 областях на 30 діб.



Забирали харчі й обливали водою в мороз: страшна правда Голодомору

У 1932-1933 роках в Україні вимирали цілі села. Причому не через якусь страшну пропасницю, від якої не існує ліків, а від штучного голоду, організованого комуністичним режимом. На хвилі колективізації в українських селян забирали всі харчі до зернини, а тих, хто чинив опір, нещадно карали. У ті жахливі роки Чернігівщина втратила 16% свого населення, тобто жахливою смертю померли понад 360 тисяч людей.

Продовження на стор. 3 ▶

ГЧ

Сіверянка відсвяткувала 105-річчя



Нещодавно свій 105-й день народження відзначила найстарша жителька Ніжинського району Катерина Лавріна Ременюк із селища Лосинівка. Попри свій поважний вік, жінка не сидить склавши руки, а самостійно поряється по господарству.

Продовження на стор. 2 ▶

ГЧ

Занепадає унікальний архітектурний комплекс



Єдина дерев'яна садиба козацько-старшинського типу на Лівобережній Україні вціліла тільки у Козельці. Йдеться про комплекс під назвою «Покорщина». Та навіть попри статус пам'ятника архітектури національного значення, споруда може зникнути протягом найближчих років.

Продовження на стор. 5 ▶

ГЧ

Від цукрового діабету й атеросклерозу допоможе квасоля



Як відомо, найдієвіші медикаменти – це наша їжа. Наразі розповімо про квасолю та її лущиння. Відвари з них застосовують від багатьох хвороб, й ефект від цих природних ліків неабиякий. Проте до лікування народними засобами завжди треба ставитися з розумом і неодмінно радитись із лікарем.

Продовження на стор. 7 ▶

Сенаторка штату Індіана ЗАВІТАЛА ДО НОСІВКИ



Американська сенаторка Вікторія Спартс, яка нині живе й успішно працює в США, завітала на свою малу батьківщину, до Носівки, разом зі своїм чоловіком Джейсоном. Тут вона зустрілась із міським головою Володимиром Ігнатченком. Розмова була змістовною, а зустріч – теплою. Сенаторка штату Індіана наголосила, що Україна має дуже гарні перспективи для розвитку. Зокрема, і для залучення інвесторів.

Вікторія поділилася враженнями щодо особливостей життя і роботи в США, зупинилася на персоналіях американської політики, проблемах медицини, ремонту доріг тощо.

Вікторія Спартс є професійним економістом, тож розповіла і про власне бачення вирішення проблем рідного для неї міста та Носівської ОТГ. Майже два десятиліття тому вона переїхала до США, де не лише стала дружиною та бізнес-леді, а й знайомим політиком – на останніх виборах у вже рідному штаті Індіана її обрали сенатором.

Розпочався Різдвяний піст

Поки всі чекають настання Нового року, православні християни готуються до найважливішого релігійного свята для кожної віруючої людини – Різдва Христового. Йому передують піст, що розпочинається за 40 днів до величного свята.

Цьогоріч, згідно з церковним календарем, Великий Різдвяний піст розпочався в середу, 28 листопада. Завершиться він 6 січня 2019 року.

До речі, Різдвяний піст у народі ще називають Пилипівкою, оскільки напередодні, 27 листопада, церква вшановує пам'ять апостола Пилипа, коли люди завершують період вживання м'ясної їжі.

Різдвяний піст – це особливий період у житті кожного віруючого християнина, що готує людину до зустрічі Різдва через покаєння, дотримання правил харчування та відмови від зустрічі веселих свят. Цікаво, що Різдвяний піст дотримується і в західних країнах. Католики завершують його напередодні Різдва 24 грудня.

Під час Різдвяного посту православна церква не проводить вінчання і хрещення дітей. Рекомендують також не гуляти в цей період весілля.

Коли людина постить, то обмежує себе і свої бажання, відсікає все зайве, щоб звернути увагу на щось більш важливе, залишити час для спілкування з Богом. Період посту – це час, коли особливу цінність мають



добрі справи, про це часто говорять духівники. Вони радять не втрачати можливість стати трішечки кращим.

Якщо ви або ваша родина вирішили постити в Різдвяний піст 2018-2019, слід продумати своє харчування, щоб отримати користь для душі і тіла, і водночас не нашкодити своєму здоров'ю. Адже навіть під час посту можна харчуватися правильно, різноманітно, повноцінно і дуже смачно.

У Куликівці запровадять роздільний збір сміття



Днями перелік придбань Куликівської об'єднаної громади поповнили 10 нових контейнерів для побутових відходів. Це результат реалізації проекту «Створення сприятливих умов для розвитку КП «Куликівське ВУЖКГ», що фінансується з Державного фонду регіонального розвитку. Самі ж контейнери придбали за кошти місцевого бюджету як співфінансування зазначеного проекту. Про це йдеться на сайті Куликівської громади.

Контейнери білоруського виробництва об'ємом 1100 л гарної якості, мають спеціальні прилаштування для розвантаження їх у сміттевоз. Сміттєві баки будуть встановлені по селищу Куликівка в дворах багатоповерхівок і громадських місцях до кінця цього року, щойно до Куликівки доправлять сміттевоз, який буде придбано за кошти Державного фонду регіонального розвитку. Поряд із баками встановлять контейнери для пет-пляшок. Таким чином громада започатковує на Куликівщині роздільний збір сміття. Поки що для двох позицій – пластикові пляшки та решта відходів. У громаді обговорюють також і можливе запровадження сортування сміття за іншими позиціями.

ТРИЛЕР ПО-КОРЮКІВСЬКИ: МОЛОДИК УБИВ ЧОЛОВІКА ТА СХОВАВ ТРУП У КОЛОДЯЗІ

До Корюківського відділу поліції надійшло повідомлення, що в селі Савинки в занедбаному колодязі без води виявлено скелетований труп. З'ясувалося, що це тіло 64-річного чоловіка. Під час розтину експерти виявили переломи 7 ребер ліворуч і перелом кісткової частини гортані. Про це «ЧЕЛАЙН» стало відомо з власних джерел.

За даним фактом поліція встановила, що раніше судимий 30-річний житель Корюківки ще в середині липня посварився з потерпілим, завдав йому численних ударів, а потім узяв у сусіда гужовий транспорт і відвіз до нежитлого будинку. Наступного дня раніше не судимий 28-річний брат підозрюваного знайшов потерпілого вже мертвим. За наказом брата він сховав тіло у занедбаному колодязі, прикривши його зверху дошками.

Зловмисник у скоєному зізнався та надав правдиві свідчення.



Жителька області відсвяткувала 105-річчя

Нещодавно свій 105-й день народження відсвяткувала найстарша жителька Ніжинського району Катерина Лавріна Ременюк, яка проживає в селищі Лосинівка. Про це пише Ніжинська РДА.



На життєвому шляху цієї привітної та оптимістичної жінці довелося побачити все: і війну, і голод, і перемогу. Катерина Лавріна зі своїм чоловіком жила душа в душу, але, на жаль, рано залишилась вдовою. Сама виховала трьох дітей. Вчила їх жити чесно, вірити в Бога, ніколи не опускає рук. Усе своє життя жінка тяжко працювала в колгоспі, аби прогодувати свою родину. Навіть у свої 105 років бабуся Катя не сидить на місці, а самостійно поряється по господарству.

Рибалок-відчайдухів просять бути обережними

Вдарили перші морози – і відчайдушні любителі зимової риболовлі вже почали хизуватися в соціальних мережах своїми трофеями. Чернігівський рибохоронний патруль просить рибалок пам'ятати про правила поведінки на льоду.



Виходити на лід можна лише тоді, коли його товщина досягне 7 см. Міцність льоду можна перевірити пішною. Якщо після першого удару палицею на кризі з'явиться вода, негайно повертайтеся. Не слід пробивати поруч багато лунок, не треба ловити рибу поблизу вимойн і занадто далеко від берега, не варто пробивати лунки на переправах. Завжди слід мати при собі міцну мотузку завдовжки декілька метрів і ніж. Не рекомендується зігріватися алкоголем, краще мати з собою термос із гарячим чаєм.

Якщо під час риболовлі ви провалились у воду, варто дотримуватися правил: не панікуйте, розкиньте руки в боки й постарайтесь зачепитися за край льоду, надавши тілу горизонтального положення за напрямком течії, спробуйте обережно налягти грудьми на край льоду й закинути одну, а потім й іншу ногу на лід, вибравшись на лід, перекотіться і відповзайте в той бік, звідки ви прийшли.

Якщо на ваших очах людина потрапила під лід, слід поводитися так: протягніть потерпілому довгу жердину, дошку, лижу, хокейну клюшку або киньте мотузку чи зв'язані паски, витягніть потерпілого та відповзайте від небезпечної зони, викличте «швидку допомогу», а поки вона їде, надайте першу допомогу, необхідну при охолодженні. Поступово відігрійте постраждалого, загорніть його у ковдру або сухий теплий одяг. Дайте тепле пиття, якщо потерпілий при свідомості.

«Десна» на виїзді обіграла «Карпати»

Львівські «Карпати» у матчі 16 туру української Прем'єр-ліги на своєму полі програли чернігівській «Десні» із рахунком 0:2. Голи у матчі забили Олександр Філіппов і Сергій Старенький.

Після вдалого поєдинку чернігівська команда перебуває на 5-й сходинці турнірної таблиці.

1 грудня на «Десну» чекає важливий матч проти луганської «Зорі», тож у сіверян обмаль часу для святкування, треба готуватися до чергового матчу.

Клуб	И	В	Н	П	ЗМ	ГМ	РМ	О
1 Шахтёр Донецьк	16	13	2	1	38	7	31	41
2 Александрія	16	10	3	3	24	13	11	33
3 Динамо Київ	16	10	2	4	21	9	12	32
4 Ворскла	16	8	0	8	15	18	-3	24
5 Десна	16	7	2	7	19	18	1	23
6 Мариуполь	16	7	2	7	18	25	-7	23
7 Заря	16	5	7	4	20	14	6	22
8 Львов	16	4	7	5	13	16	-3	19
9 Олімпік Донецьк	16	4	5	7	19	24	-5	17
10 Карпати	16	4	4	8	20	25	-5	16
11 Черноморець	16	3	3	10	11	27	-16	12
12 Арсенал-Київ	16	2	1	13	8	30	-22	7



Забирали харчі, обливали водою в мороз, гвалтували жінок –

Голодомор 1932–1933 років

Цієї суботи, 24 листопада, в Україні вшанували жертв страшного Голодомору 1932–1933 років, який спеціально був організований радянською владою та забрав мільйони життів наших співвітчизників.

Вона народилася одразу після великого мору, який накryw Україну в 1932–1933 роках. Марії Кордик про страшний голод розповідали мама, бабуся і двоє сестричок, які були на волосині від смерті.

«Силою забирали у людей останній хліб і картоплю. Усе забирали, люди ховали в якомусь горщеняті в печі, знаходили, забирали і те», – розповідає чернігівка Марія Кордик.



Марія Кордик

На хвилі колективізації до селян заходили в хати представники радянської влади і відбирали усі харчі – до останнього овочу й останньої зернини. Хатні комори були порожні. Пояснювали, що це для поповнення державних резервів. Усіх селян, які чинили спротив режиму, нещадно карали.

«Обливання селян, які не давали хліба, холодною водою в морозний час, групове згвалтування жінок активістами, комуністами, все це було», – каже представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області Сергій Бутко.

Голодні люди намагалися знайти хоч крихту хліба. Та радянська влада відбирала навіть це. Влітку 1932 року було видано репресивний радянський закон «про п'ять колосків» – щоб селяни не розкрадали колгоспного

майна. За інформацією МЗС України, текст закону був власноруч написаний Сталіним. На літо 1933 року, згідно із законом, було засуджено 150 000 осіб. Зокрема, і дітей, які намагалися знайти хоч якусь їжу.

«Це суцільний жах, у нас, мабуть, ще треба окремо провести судовий процес над тими, хто цей закон вигадав. За тодішніми умовами навмисне убивство – 10 років, проста крадіжка – 3 роки, а тут смертна кара і лише за пом'якшувальних обставин 10 років, але коли ти помираєш і рвеш колоски, це не було пом'якшувальною обставиною для тодішньої влади», – зазначає працівник Українського інституту національної пам'яті в області Сергій Горобець.

Марія Кордик переповідає мамині спомини: їхня родина снідала, обідала та вечеряла зіллям, яке знаходили на городі.

«Борщ варили із лободи та ботвини. Також рвали голівки конюшини, сушили та пекли з них оладки», – зізнається чернігівка Марія Кордик.

«Було з'їдено абсолютно все, що повзало, що літало, квакало, кричало, абсолютно все, я вже не кажу про канібалізм – це вже останній край, коли психіка людини руйнувалася під тиском усіх оцих негараздів», – повідомляє кандидат історичних наук Павло Ямпольський.

Факти канібалізму під час Голодомору були зафіксовані і в Чернігові. Бабуся Марії Кордик бачила їх на власні очі.

«Бабуся розповідала, що під час голоду в Чернігові вони ж вже старші були, ходили на базар, щось там носили, то каже, що був такий випадок. От євреї, якщо щось у тебе купують, то і тебе забирають додому, щоб доніс сумку, бо єврейка не понесе. Прийшли ми до квартири, десь зникла та жінка, а ми, каже, чуємо, щось десь крапає, відчинили шафу, а там людське тіло і скрапує кров. Це під час Голодомору таке було, ми й вискочили з хати», – не приховує сліз чернігівка Марія Кордик.

Історики запевняють: на момент Голодомору радянська влада мала значні запаси зерна в резервах і навіть експортувала його за кордон. У людей забирали останнє не для того, щоб поповнити запаси в резервах, а

щоб винищити українських селян як клас.

«Причини полягали в тому, що необхідно було приборкати українське селянство як складову частину української нації. Тобто Сталін, московське керівництво, комуністичне керівництво, боялися Україну, вони боялися, що вона може стати незалежною, і їм потрібно було, щоб це була маса рабів», – зауважив представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області Сергій Бутко.



Сергій Бутко

24 листопада українці на своїх підвіконнях запалювали свічки пам'яті – цьогоріч до 85-х роковин Голодомору. Понад 20 країн світу визнали його геноцидом і ще десятки вшанували пам'ять замордованих голодом людей разом із нами.

«Росія категорично цього не робитиме. Вона ніколи не визнаватиме Голодомор геноцидом, штучним голодом з однієї простої причини: вони є наступниками Радянського Союзу, це їхня спадщина, по-друге, вони і зараз застосовують ці методи. У 2014 році на Донбасі масово вмирили пенсіонери – це був той самий штучний голод», – сказав представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області Сергій Бутко.

За сім місяців Голодомору в Україні померли майже 4 мільйони українців. Але ця цифра однозначно є вищою, стверджують історики. Найбільше постраждали східні регіони України. Чернігівщина втратила 16% свого населення – від голоду померли понад 360 тисяч.

Яна Титенюк

ПЛАТФОРМА НЕЗАЛЕЖНИХ ДУМОК



Ірина ОСТАШКО

отримувала. Тільки чомусь нікуди не йде. Каже, що звикла до колективу, та й де гарантії, що в іншому місці буде краще. Звісно, гарантій немає. Але ж навіть народна мудрість вчить, що під лежачий камінь вода не тече. Без сміливості і виходу із власної зони комфорту змін на краще не буде.

Інший приклад: 25-річний хлопчина зі звичайної сім'ї не може працевлаштуватися, бо одразу хоче стати біля керма якоїсь компанії чи установи. Таке бажання, звісно, похвальне, і психологи стверджують, що краще мати завищену само-

Як досягти успіху: роздуми про щастя

Успіх і його досягнення – одна з найпопулярніших тем у сучасній психології. З цього приводу вже написано безліч книг, а різні журнали повсякчас нав'язують нам образи успішних людей.

Проте справжнє життя завжди відрізняється від фантазованого і глянцево-гламурного. Адже в реальності навіть моделі модних фотографів хворіють, впадають у депресію чи мають за плечима неприглядні біографічні факти, про які хотіли б забути. Та наразі трішки не про це. А про те, що заможними, красивими та щасливими дійсно хочуть бути всі. Ось тільки багато хто не хоче задля мрії поворухнути навіть пальцем.

Життєвий приклад: уже багато років в одній установі працює жіночка, яка повсякчас нарікає на незможне і тяжке життя. Мовляв, скільки працює, стільки платню і затримують, більше того, підвищують її рідко і несуттєво. Тому розповіді про перманентні борги за комуналку, купівлю найдешевших продуктів і неможливість не те що оздоровитися й відпочити під час відпустки, а навіть досхочу наїстися сезонних ягід, не змінюються роками.

Хоча насправді згадана жінка є непоганим фахівцем своєї справи, і пропозиції про перехід на інше місце роботи зі стабільною та більшою зарплатнею вона періодично

оцінку, ніж занижену. Та поки прагнення залишається лише прагненням, оскільки не має нічого спільного із реальністю. Хлопчина ще жодним чином не проявив себе і не склав поетапного плану досягнення мети. Ймовірно, не має особливого бажання напружуватися, стрибати вище голови чи пізнавати щось нове. Якщо так буде й надалі, то мрія про керівну посаду може залишитися нереалізованою.

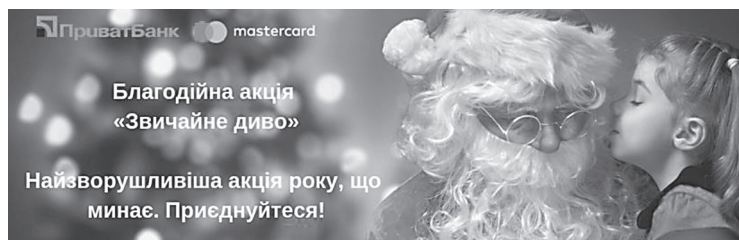
Подібних прикладів, коли люди не хочуть, бояться чи лінуються змінювати своє життя на краще, існує безліч. Звісно, краще поніжхитись до обіду під ковдрою, ніж прямувати зранку на роботу. І приказка про те, що краще погано відпочивати, ніж добре працювати, теж є. Щоправда, часто трапляється, що згадані «відпочивальники» здрають іншим людям, які завдяки праці і старанням мають певні блага та заробили певні переваги.

І знову ж, можна почути, що іншим просто щастить і що немає роботи й інших умов для самореалізації. Але й на це в народній мудрості є влучна відповідь. Хто хоче – шукає можливість, а хто не хоче – причину.

Але й при цьому не варто забувати, що уявлення про щастя та успіх у кожного різні. Тож кожен має викувати їх сам.

РЕКЛАМА

ПриватБанк разом із клієнтами створить новорічне диво для хворих дітей



Благодійна акція
«Звичайне диво»

Найворушливіша акція року, що минає. Приєднуйтеся!

Для маленьких пацієнтів лікарень, які проведуть новорічну ніч у лікарнях, ПриватБанк разом із Mastercard готує новорічні дива та запрошує клієнтів долучитися до створення свята.

Понад 3 000 українських дітлахів зустрінуть свято у компанії шприців і крапельниць. Та навіть до лікарняних стін може завітати новорічне диво.

«Ми хочемо, щоб Дід Мороз прийшов до всіх без винятку дітей. Тому ПриватБанк разом із Mastercard уже вдруге організують новорічну казку для недужої малечі. 1 січня до кожної обласної дитячої лікарні України прийдуть помічники Діда Мороза із подарунками та гарним настроєм для дітей», – розповіла Анна Павлова, керівник благодійних проектів ПриватБанку.

Цього року ПриватБанк виділив майже 2,6 млн грн, щоб придбати для дітей необхідні ліки, а для лікарень – сучасне обладнання.

Долучитися до акції «Звичайне диво» й почати новий рік із добрих справ може кожен клієнт ПриватБанку. Усе, що потрібно, – зареєструватися на сайті та розраховуватися картою в магазинах, кафе та інших закладах. Після кожної купівлі з картки ПриватБанку списуватиметься ще одна гривня окремою транзакцією. Після завершення акції всі благодійники отримають звіт і зворушливі фото щасливих дітей.

Допомагати просто! Долучайтеся – разом повернемо малечі віру в дива!



ВОЄННИЙ СТАН НА ЧЕРНІГІВЩИНІ – без паніки й офіційною мовою фактів

У 10 областях України запровадили воєнний стан на 30 днів. Чернігівщина також у цьому списку. Верховна Рада України на своєму екстремому засіданні підтримала Президента та РНБО. Приводом стала ескаляція ситуації в Керченській протоці – флот Російської Федерації в нейтральних водах Азовського моря обстріляв три українські судна. 23 українські військові потрапили в полон, шестеро – поранені.



Петро Порошенко

За п'ять років війни Росії проти України це перший випадок, коли «іхтамнети», не приховуючи обличчя, відкрито напали на українців.

Воєнний стан запровадили, але пояснити людям, що він означає – забули. Або навмисно цього не зробили. Невідомо. Можливо, так було задумано від самого початку. На жаль, експертів, які почали філософствувати про суть воєнного стану, – хоч греблю гати. Та чомусь мало хто вловив ключову суть – йдеться не про класичний Закон України «Про правовий режим воєнного стану». Через це пішли народом чутки про масову мобілізацію, залучення людей на риття окопів, експропріацію зброї, автомобілів і навіть грошей на потреби армії. Докидали дров до багаття люди із «ватними» поглядами, які давно вже чекають Путіна. На жаль, таких повно на Чернігівщині.

У цій статті не вдається навіть тезисно описати те, що коїться в головах. Від «повноцінного нападу на Росію» до «спеціально впровадженню воєнного стану, щоб президентських виборів не було». І люди не винні, адже ніхто нікому нічого не розповів.

На момент написання цієї статті в Чернігівському обласному військовому комісаріаті, куди наша редакція звернулася по коментар, порадили взяти до уваги тільки офіційні заяви перших осіб держави. Мовляв, жодних інструкцій ще не надходило.

Тому беремо на озброєння тези Президента.

Отже, по-перше, президентські вибори відбудуться планово 31 березня 2019 року. Зради (принаймні зараз) немає.

По-друге, воєнний стан запроваджується не для того, щоб напасти на Російську Федерацію, а виключно з метою захисту від Росії.

По-третє, воєнний стан буде застосований виключно у випадку наземної російської воєнної агресії.

«Щойно російський солдат перетне кордон – я не буду втрачати жодної секунди для того, щоб забезпечити захист української землі», – зазначив Петро Порошенко.

По-четверте, повної або часткової мобілізації наразі не планується. Якщо ворог посуне війною, тоді вже, вибачайте, треба рятувати рідну державу.

По-п'яте, Указ «Про введення воєнного стану в Україні» не містить жодних пунктів, які обмежували б права чи свободи громадян нашої країни.

По-шосте, майно, зброю й автомобілі поки що ніхто в людей не забиратиме. Чому «поки що»? Не забувайте про війну і тисячі смертей на Донбасі. Ворог непередбачуваний і жорстокий. Не варто панікувати, але треба дивитися правді у вічі. Якщо нападуть – треба воювати.

Головне – зараз не панікувати і не вірити балаканині «експертів» по телевізору, а сприймати виключно офіційну інформацію.

«Сподіваюся, що і політики, і мас-медіа діятимуть відповідально й адекватно у виниклій ситуації й не атакуватимуть Україну тезамаи, позиченими в російських пропагандистів», – заявив Петро Порошенко.

Ситуація із воєнним станом нагадує більше вольове рішення української влади в сенсі вкотре показати світовій спільноті правду про ситуацію з Росією. І в свою чергу – натякнути Кремлю, що в разі наступальних дій буде відсіч. Не варто забувати і про те, що армія зараз в Україні вже не така, як 5 років тому. Українська армія вважається однією з кращих у Європі. І це на собі вже відчули кремлівські «іхтамнети» на сході.

Є, безумовно, сумнівні моменти. Наприклад, чому воєнний стан аж на п'ятому році війни і чому тільки 10 областей. Формально, якщо нападуть на Чернігівщину, то сусідня Київська область буде спокійно спостерігати?

Наостанок – дві тези. Будемо сподіватися, що воєнний стан – це виключно процедурне рішення, і на життя сіверян не вплине. Впливу хочеться тільки ментального, щоб люди усвідомили, що ворог дійсно існує і до частин окупанта – менше сотні кілометрів. Також тримаємо кулаки за полонених українських моряків, адже серед них двоє важкопоранених. У «братніх» в'язницях Росії вже забагато українців...

Павло Солодовник

ДЕ ЗАПРОВАДЖЕНО ВОЄННИЙ СТАН?



ВОЄННИЙ СТАН ДІЯТИМЕ В УКРАЇНІ 30 ДНІВ –
з 26 листопада по 27 грудня 2018 року

Як відреагували чернігівці на повідомлення про запровадження воєнного стану

Наразі головна тема для обговорень не лише в нашій області, а й у всій країні – введення воєнного стану. Тож редакція «ЧЕЛАЙН» вирішила з'ясувати думки чернігівців. Громадян ми опитували на вулицях обласного центру. Примітно, що люди були спокійні – не панікували. Також ми зрозуміли, що думки чернігівців різні.

– Вважаю, що введений не на часі. Його треба було вводити ще роки чотири тому, коли були Дебальцівський та Іловайський котел.

– Я розумію так: воєнний стан – отже, комусь оголошено війну.

– Це щоб війна закінчилась швидше, щоб усе це владналось.

– Треба посунути вибори. Тому оце таке й заварили все.

– Не підтримую. Дуже страшно за життя, за місто.

– Стосується людей, щодо агресора не вбачаю мобілізаційного потенціалу.

– Не на нашій території це все відбувається. Не на півночі. Хай там вводять.

– Зараз така ситуація, що краще вирішувати миром. Це ж люди страждатимуть від цього.

ЗАГУБЛЕНИЙ І МАЙЖЕ ВТРАЧЕНИЙ СКАРБ

на Чернігівщині занепадає
унікальний архітектурний комплекс

Комплекс «Покорщина», який розташований у Козельці та має статус пам'ятки архітектури національного значення, може зникнути вже найближчими роками.

За словами істориків, це унікальна споруда XVIII ст., вона вважається єдиною дерев'яною садибою козацько-старшинського типу на Лівобережній Україні, що збереглася донині.

«На сьогодні садиба повністю не збережена, раніше вона мала типову структуру: йшла алея від будинку, вздовж цієї алеї розташовувався каретний сарай, руїни котрого ще можна спостерігати, була комора дво-

поверхова з галереєю, пообіч були два флігелі. За територією центрального будинку знаходилася кам'яниця. За цією кам'яницею був сад. Загальна територія садиби, щоб ви собі уявляли 2,7 га», – зазначає кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Чернігівського історичного музею ім. В. Тарновського Олександр Бондар.

Наразі чимало речей із садиби втрачено, але в Чернігівському художньому музеї ще збереглися оригінальні портрети мешканців маєтку, який належав кільком родинам. Спершу полковому писарю Івану Покорському, після чого садибу викупила Наталія Розумовська, яка передала помістя у спадок своїй доньці, дружині київського полковника Юхима Дарагана. Свого часу сюди приїздили й царські особи.

«Існує такий переказ, що колись там навіть зустрічалася Наталя Дем'янівна Розумовська із імператрицею Єлизаветою Петрівною, бо наче, за історичними переказами, син Наталії Дем'янівни Розумовської був фаворитом Єлизавети Петрівни. Тому й відбувала-

ся та зустріч», – розповідає завідувач наукового відділу Чернігівського обласного художнього музею Катерина Шульга.



Катерина Шульга

Наразі комплекс знаходиться на балансі Чернігівської облдержадміністрації. Проте кілька років тому Козелецька районна рада намагалася забрати садибу у власне майно, аби мати змогу виконувати там ремонтні роботи, адже об'єкт є привабливим для туристів через своє географічне положення. Та зробити цього не вдалося.

«Такі були кроки і спроби, щоб його сюди передати, щоб можна було вкладати кошти і щось робити на районному рівні. Але приміщення ж не передалося. Обласна рада коштів не

виділяє, тому що там суми потрібні захмарні. Реставрувати це приміщення, треба таку суму, що її немає в обласному бюджеті. Це треба якісь гранти чи програми», – зазначає начальник відділу культури і туризму Козелецької РДА (1997 – лютий 2018 рр.) Любов Боришполець.

Як розповіла Любов Боришполець, у 2017 році Козелецька районна та Чернігівська обласна ради розробляли спільну програму з відновлення комплексу Покорщина, подавали її на конкурс проектів Європейського фонду регіонального розвитку, проте проект віддали на доопрацювання.

«Ми розуміємо необхідність відродження цієї садиби, безпосередньо обласна адміністрація це питання порушувала вже неодноразово. У 2008 році була розроблена проектно-кошторисна документація, на сьогодні вона вже застаріла. Потребує перерахунку. І зважаючи на те, що коштів немає в обласному бюджеті, ми бачимо лише такий спосіб – залучення інвесторів або міжнародної допомоги», – коментує спеціаліст розвитку туризму і музейної роботи Департаменту культури і туриз-



Олена Груда

му, національностей та релігій Чернігівської ОДА Олена Груда.

Місцеві жителі розповідають, що маєток уже не один десяток років стоїть занедбаним. В облдержадміністрації кажуть, що станом на 2017 рік повне відновлення мало б коштувати 16 мільйонів гривень, зараз вартість робіт значно зростає через економічні фактори. Та історик Олександр Бондар, який займається дослідженням садиби та наразі працює над написанням книги про неї, застерігає, що з роботами треба поквапитись, адже кам'яниця зможе простояти ще близько 20 років, а от центральний будинок – не більше 5.

Ольга Лазун



Олександр Бондар



Журналістські стежки привели до села Слабин, що в Чернігівському районі. На перший погляд, це звичайнісіньке село зі своїми турботами та життям. Проте наразі у людей на устах не стільки власні турботи, скільки майбутнє приєднання до Гончарівської об'єднаної громади. Щоправда, це бажання виникло в місцевих не одразу.

Слабинський сільський голова Сергій Красков відверто зізнався, що від початку реформи децентралізації село було проти будь-яких об'єднань.

«Закон про добровільне об'єднання не зрозумілий простому люду. І спочатку вся громада була проти цього. Головний аргумент – закрийте сільську раду, тож ніде й до-

відки буде взяти. Проте, коли почали розтлумачувати, що їздити по потрібні документи нікуди не доведеться, настріж кардинально змінилися», – розповідає сільський голова.

СИЛЬНЕ СЕЛО СЛАБИН: як міфи про децентралізацію розвінчуються

До того ж, люди дізналися, як докорінно змінилося життя в громадах, що об'єдналися, зокрема в Гончарівській. Мовляв, там дороги латають, щось будують і соціальні заклади не обділені. Тож чому б і самим не спробувати? І почали міркувати, до кого приєднатися.

Спершу вибір припав на Київську громаду, аби бути ближче до обласного центру. Проте заможніші села не захотіли гуртуватися з менш перспективними селами Слабин, Мажугівка та Якубівка, що входять до складу Слабинської сільради.

«Наша громада ніколи не була багатою. Річного бюджету в межах 800 тисяч гривень вистачає хіба що на найнеобхідніше, зокрема, на зарплату. Як кажуть, для себе є, а на



Сергій Красков

розвиток немає. Натомість Гончарівська громада ставить до нас привітніше. До того ж, на сьогодні вона дуже спроможна. Тож коли селищний голова вкотре запропонував нам подумати про об'єднання, довго голову не сушили. Люди

вже цю ідею підтримали одностайно», – зауважив Сергій Красков.

Звісно, від об'єднання селяни чекають лише покращення життя у рідних населених пунктах. Навіть визначилися, що змінюватимуть насамперед.

«На сьогодні у нас проблема – не освітлюється наш населений пункт. Тож це перше, що хочемо змінити», – зазначив пан Красков.

Приємно, що прибічників реформи децентралізації поступово більшає. Особливо коли в перевагах об'єднання вони переконаються на власні очі, а не з чийось розповідей. А інакше й бути не може, бо іншого шляху до щасливого майбуття немає.

Ірина Осташко

ПОНЕДІЛОК, 3 грудня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
6.00 М/с «Ведмеді-сусіди».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 21.00 Новини.

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.45 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР

5.50 «Мультфільм».
6.15, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 «Новини».

UA: ЧЕРНІГІВ

7.00, 7.35, 8.05, 8.35 Ранок.
7.30, 8.00, 8.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.40 Новини.
9.00 Дешевий відпочинок.

ТРА «Новий Чернігів»

5.10 Меломан.
5.40 Культура-реву.
6.00, 7.00, 19.00 Факт.

ВІТОРОК, 4 грудня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
6.00 М/с «Ведмеді-сусіди».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 21.00 Новини.

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.45 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР

6.00 «Мультфільм».
6.15, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

UA: ЧЕРНІГІВ

7.00, 7.35, 8.05, 8.35 Ранок.
7.30, 8.00, 8.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.40 Новини.
9.00 Дешевий відпочинок.

СЕРЕДА, 5 грудня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
6.00 М/с «Ведмеді-сусіди».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 21.00 Новини.

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.45 «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР

6.00 «Мультфільм».
6.15, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

UA: ЧЕРНІГІВ

7.00, 7.35, 8.05, 8.35 Ранок.
7.30, 8.00, 8.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.40 Новини.
9.00 Дешевий відпочинок.

ЧЕТВЕР, 6 грудня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
6.00 М/с «Ведмеді-сусіди».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 21.00 Новини.

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.45 «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР

6.00 «Мультфільм».
6.15, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».

UA: ЧЕРНІГІВ

7.00, 7.35, 8.05, 8.35 Ранок.
7.30, 8.00, 8.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.40 Новини.

П'ЯТНИЦЯ, 7 грудня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
6.00 М/с «Ведмеді-сусіди».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 21.00 Новини.

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР

6.00 «Мультфільм».
6.15, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».

UA: ЧЕРНІГІВ

7.00, 7.35, 8.05, 8.35 Ранок.
7.30, 8.00, 8.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.40 Новини.

СУБОТА, 8 грудня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
6.00 М/с «Ведмеді-сусіди».
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Доброго ранку, Країно!

1+1

6.00, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин».
7.00 «Гроші 2018».
10.00 «Імо за 100».

ІНТЕР

5.45 «Мультфільм».
6.40 «Чекай мене. Україна».
8.30 «Слово Предстоятеля».

UA: ЧЕРНІГІВ

7.00 М/с «Принцеса Сіссі».
8.00 Ранок.
9.30, 14.10 Енеїда.

НЕДІЛЯ, 9 грудня

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
6.00 М/с «Ведмеді-сусіди».
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Доброго ранку, Країно!

1+1

6.00 ТСН: «Телевізійна служба новин».
6.45 «Українські сенсації».
8.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР

8.00 «Удачний проєкт».
9.00 «Готуємо разом».
10.00 «Орел і решка. Морський сезон 2».

UA: ЧЕРНІГІВ

7.00 М/с «Принцеса Сіссі».
8.00 Додолики.
8.30 Ранок.

Четвер 29 листопада
мін. -8° макс. -4°

П'ятниця 30 листопада
мін. -10° макс. -5°

Субота 01 грудня
мін. -7° макс. -5°

Неділя 02 грудня
мін. -7° макс. -4°

Понеділок 03 грудня
мін. -7° макс. -2°

Вівторок 04 грудня
мін. -5° макс. -1°

Середа 05 грудня
мін. -1° макс. +1°

Для розміщення реклами в газеті «Голос Чернігівщини. ЧЕЛАЙН» звертайтеся за телефоном (073)-091-97-07

ЛЮДИ



Олексій Лимар

КОРОЛЬ ЗЕМЛІ: історія «фермера-радіохулігана» з Брусилова

Гостем рубрики «Люди» в цьому номері газети став фермер із села Бруслив Чернігівського району Олексій Лимар. Людина, яка, так би мовити, «в професії» вже близько 40 років.

Розкажіть про себе? Як стали аграрієм?

Народився в Сосницькому районі, село Кудрівка. Закінчив середню школу, намагався вступити на фізмат, не поступив і пішов служити у війська Військово-морського флоту, під Москвою. Там прийшов до нас капітан, який хотів зробити з нашої частини зразкову. Це вже було під кінець моєї служби. І були створені теплиці. Точніше, реконструйовані. Мене поставили там головним. Вийшов у нас непоганий врожай. Так я вперше і познайомився з професійним сільським господарством. Став агрономом-самоучкою. Вже на той час, це 1978 рік, я там мав врожай 20 кілограмів огірків з метра квадратного.

Коли прийшли додому, відразу зайнялись сільським господарством?

Ні. Вже тоді ми родиною переїхали до Брусилова.

Там трішки попрацював у школі, далі в колгоспі на різних роботах, від бригадира до управляючого, займався квітами – на базарі торгував, і заодно, коли почали будувати теплиці для потреб міста, закінчив курси майстрів-овочівників у Пущі-Водиці, під Києвом. Після цього мене поставили спочатку агрономом, завідувачем, далі заввиробництва овочів. А після теплиць був 1992 рік. Розвал Радянського Союзу. Я хотів викупити ці теплиці. Ну як викупити – попросив дати мені їх, і щоб я віддавав 30% прибутку, а мені не заважали. Відповіли, що багато буду заробляти, так і не дали. Тоді саме вийшов закон про фермерство і я подаю заяву, виходжу з колгоспу. Проти мене всі. Як так – розвалюю колгосп. Але вийшов, узяв землю, забрав матеріальний пай (розвалену бригаду) і таким чином став фермером.

Скільки зараз землі маєте?

Фермерське господарство – 56 гектарів. А всього ріллі до 120 гектарів. Пшениця, овес, люпин. А з 2016 року почав займатись органічним виробництвом. Зараз маю сертифіковані землі до такого виду діяльності. Те-

пер іде повним ходом закладка органічних ягідників. Порічка. Малина. Головним нашим споживачем є Європа. Кооператив, у якому я числюсь, в основному продає в Німеччину, Данію, трішки намагаємось на Канаду, США. В Україні є виробництво, але зовсім відсутнє споживання. У нас немає культури споживання. Існує такий собі бренд «кожен кожного дурить» і органіки це ні що інше, як обман. Отака, на жаль, іде роз'яснювальна робота.

Чим органіка відрізняється від звичайної продукції? Як знайти її в наших магазинах?

До недавнього часу у нас активно використовувались приставки «еко» і «біо». Вони нічого не означали стосовно якості продукції. Тому нещодавно вони були заборонені, адже в Європі, Америці ці приставки означають органічну продукцію. У нас орга-

нїти ґрунтових шкідників. Доза така, що фактично їсти ті ягоди, які продають на базарі, неможливо.

Які ціни на органічну продукцію?

Європейці оптом платять на 30% дорожче, ніж за звичайну продукцію. Наприклад, минулого року закупували органічну малину по 2 євро і 5 центів. Цього року – біля 1 євро. В Україні дешевше. Тому що цього року був великий врожай і перевирибництво. Обвал цін. А наприклад неорганічну малину закупували в Україні за ціною від 8 гривень до 17. Залежить від сорту, якості тощо. І це при тому, що за збирання малини з поля треба платити 8-10 гривень.

Крім агродіяльності, маєте хобі?

Ще в школі займався радіоелектронікою, радіолюбительством. Брав участь у шкільних конкурсах, займався радіохуліганством –

виходили в ефір, переговорювалися. Потім спецслужби це все діло прикрили.

Ваша родина пішла вашими слідами фермера?

Маю дві дочки. Одна живе зі мною в Брусливі. Зять дещо допомагає. Маю онука й онучку. Ще маленькі. Не знаю, що за професію обериуть.

Ваше ставлення до продажу землі?

У нас поки що дикий капіталізм. Тому ніякого толку від продажу землі не буде. Будуть тільки зживати фермерів, люდეї зі світу. Вбиватимуть. Як приклад, якщо минулого року було 200 рейдерських захоплень господарств, то цього року вже 300. А як тільки почне продаватись земля – фермерів почнуть вбивати. По-справжньому.

Яким ви бачите майбутнє аграрного сектора України?

Якщо не відмовимося від холдингів, то таке буде майбутнє як в Аргентині. Люди будуть голодні і холодні при найвищих врожаях. А при найбагатших землях народ буде жебраком. Треба тільки йти шляхом, який обрали Європа, США, Канада. Шляхом створення фермерських господарств.

Олег Дешура

ЦІКАВИНКИ 7-ї СТОРІНКИ

У світі надзвичайного. А ви чули ПРО...

ТЕРМІТНИК ПЛОЩЕЮ З АНГЛІЮ

Учені виявили найбільший у світі термітник на території Бразилії. Це система споруд, загальна площа якої приблизно дорівнює площі Великої Британії. Це найбільша система термітників на нашій планеті. Її навіть видно з космічних супутників.



«Термітники – це не гнізда, а, швидше за все, результат розкопок термітів під час будівництва просторої взаємозалежної мережі тунелів», – розповів Стівен Мартін, провідний автор нового дослідження та ентомолог у Салфордському університеті.

Із центрів 11 термітників вчені зібрали зразки ґрунту. Виявилося, що всі вони були створені від 690 до 3820 років тому. Середня висота термітників становить приблизно 2,5 м, діаметр основи – приблизно 9 м. Загалом 200 млн термітників розташовані в шаховому порядку на відстані близько 20 м один від одного, займаючи площу в 230 тис. кв. км (площа Британії – 242,5 тис. кв. км). Насипи утворилися при будівництві термітами Syntermes dirus великої мережі тунелів. Комахи цього виду харчуються тільки листям, яке опадає раз на рік. Їм потрібні тунелі, щоб дістатися до їжі та зробити запаси, не зустрівшись із хижаками.

ЗНАХІДКУ В ЛАХМІТТІ, ЯКА ЗМІНИЛА ЖИТТЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ РОДИНИ

Американське подружжя Гарольд і Тіна Ехренберг знайшли виграшний лотерейний білет (1,8 мільйона доларів) під час генерального прибирання будинку. Щасливчики проживають в американському штаті Луїзіана. Пара знайшла цілий стос старих лотерейних білетів у шухляді. Подружжя вирішило перевірити всі на сайті лотереї. Номери на одному з них повністю збігалися з виграшними.

Термін дії білета мав закінчитися за 2 тижні. Сім'я звернулася до офісу лотереї і там підтвердили вигреш. Чудова винагорода за прибирання, чи не так?

Смачнюча шаурма ПО-ДОМАШНЬОМУ

Тонкий лаваш давно став основою для численних кулінарних експериментів і приготування різних страв: від закусок до пирогів. Перевага в тому, що ці наїдки готуються швидко, до того ж, загорнути в лаваш можна будь-яку начинку. Такі страви зазвичай охоче розмітають і в будні, і в свята, бо дуже смачні.



ІНГРЕДІЄНТИ НА 4 ШАУРМИ:

смажене куряче філе – 400 гр., тонкий лаваш – 2 шт., мариновані огірки – 2 шт., твердий сир – 100 гр., свіжа капуста – 200 гр., зелень, майонез і кетчуп.

ПРИГОТУВАННЯ

Пошинкуйте капусту, подрібніть зелень та огірки, сир натріть на терці, куряче філе поріжте невеликими шматочками. Для приготування соусу змішайте майонез із кетчупом і зеленню.

На лаваш викладіть курку, огірки, капусту та сир. Полейте соусом і загорніть у конверт.

Для завершення приготування шаурму бажано обсмажити з двох боків.

Смачного!

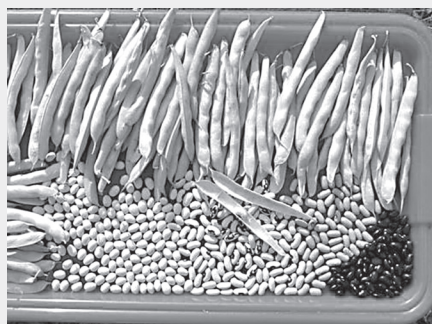
НАРОДНА МЕДИЦИНА

КВАСОЛЯ

Люди звикли готувати плоди квасолі та вживати їх у їжу. Та, як з'ясувалося, лікувальними також є квасоляні стулки. Їх застосовують для боротьби з патологіями, які зазвичай лікують сильнодіючими таблетками. Натомість квасоляне лушпиння є м'якими ліками натурального походження.

ПРО ПЛОДИ І ЛУШПИННЯ

Квасоло рекомендують в їжу при гастриті зі зниженою кислотністю. Завдяки тому, що вона містить велику кількість калію, її призначають при атеросклерозі та порушеннях ритму серця. Натомість препарати на основі квасоляних стулок допомагають зменшити вміст цукру в крові, мають сечогінну та протимікробну дію.



ЗБІР ПРИ

ЦУКРОВИМУ ДІАБЕТІ

Для посилення зниження цукру в крові квасоляні стулки комбінують із листям чорниці. При цьому дві столові ложки суміші заливають двома склянками окропу. Приймають настій по 1/3 склянки 4-5 разів на день під час їжі.

при цукровому діабеті й атеросклерозі

ВІДВАР

Відвар бобів квасолі ефективний при лікуванні набряків ниркового і серцевого походження, при запальних захворюваннях сечового міхура, ревматизмі та подагрі. Для його приготування одну столову ложку бобів заливають однією склянкою гарячої води, кип'ятять на водяній бані 30 хв., остуджують 10 хв. і проціджують гарячим. Приймають по 2 столові ложки 3-4 рази на день після їжі.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

На жаль, до цього чудового натурального засобу існують протипоказання, зокрема в разі алергії на бобові. Не треба застосовувати стулки квасолі жінкам у періоди вагітності і лактації. А ось при цукровому діабеті лікар має скоректувати необхідну дозу цих природних ліків задля запобіганню різкому зниженню рівню глюкози у крові.

Істини пересічних людей: думки з Facebook



Тетяна Винник, письменниця (Ніжин)
«Син – це мій учитель. Чи гарна я учениця, це питання часу. Але коли у моєму житті з'явився синок – я була найщасливішою на планеті! Син – це важко, зворушливо і прекрасно».

Сергій Гривко, громадський активіст (Чернігів)

«Від короїда дуже сильно страждає заповідне урочище «Святе», щодо якого написав багато звернень, пропозицій, навіть петицію була, постійно згадував про цю проблему! Також Ялівщина, де створена робоча група, і всі прилегли до міста соснові ліси... А питання все в гривнях і бажанні врятувати ліси... Місто замовляє катальпи, витрачаючи 1,6 млн грн на 98 дерев, а витратити на сосновий масив 50-100 гектарів приблизно 300-400 тис. грн – зажали. Не захистили столітні дерева... Нонсенс»...



Регіна Гусак, директор навчально-реабілітаційного центру (Чернігів)

«Є такі місця, де час зупиняється... а всі двері відкриті... Місця сили... Є такі люди, з якими легко бути самим собою... бо їхні серця відкриті... Близькі люди».

Роман Боюн, селищний голова (Блистова, Менський район)

«Укрпошта» покращує якість обслуговування на селі. Для прийому платежів від населення в селі Блистова Менського району Чернігівської області встановлено касовий апарат. Це дасть змогу споживачам послуг сплатити комунальні платежі значно швидше і без черг».



Астрологічний прогноз

на 3 по 9 грудня 2018 року

ОВЕН (21.03-20.04). Удача супроводжуватиме вас. Дехто зможе змінити місце роботи або зустріти своє кохання. Ви відчуєте приплив сил і впораєтеся з усіма справами. Єдине, від чого варто утриматися, то це від участі в нових проєктах. Постарайтеся дотримуватися перевірених шляхів.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-20.05). Намагайтеся не витратити дорогоцінний час марно. Усе задумане може здійснитися, якщо ви спокійно робитимете свою справу. Ви можете відчути, що в особистому житті назрівають проблеми. Постарайтеся бути відвертими. Ви віртуозно впораєтеся з поставленими завданнями.

БЛИЗНЮКИ (21.05-21.06). Тиждень обіцяє бути емоційно насиченим і багатим на події. Ви зможете досягти мети, отримати прибуток і пізнати кохання. Фортуна усміхнеться вам у найбільш несподіваний момент, а це обіцяє здійснення давніх, уже майже забутих бажань. У вихідні ви добре повеселитесь.

РАК (22.06-22.07). На вас очікує чимало приємних подій. Більше відпочивайте, раніше лягайте спати. Можливі кардинальні зміни на роботі, які піднімуть вас на новий професійний рівень. Варто визнати свої помилки, через впертість можете опинитися у дуже незручній ситуації.

ЛЕВ (23.07-23.08). Наведіть порядок і в паперах, і в голові, і в особистих стосунках. Бажано зберегти емоційну рівновагу та не дратуватися через дрібниці. Можлива далека подорож, що дасть змогу досягти успіху в справах або сприятиме зміцненню вашого здоров'я. У вихідні підіть із друзями до лазні або хоча б у кіно.

ДІВА (24.08-23.09). Тиждень здивує вас непередбаченими поворотами подій, які розкриють ваші найкращі якості. Вам доведеться негайно вирішувати накопичені проблеми. Планомірно рухайтесь до мети, тоді вона стане досяжною. У вихідні не треба перевтомлюватися, відпочивайте, а не намагайтеся переробити всі домашні справи разом.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Бажання позбутися тягаря відповідальності й втекти від проблем може зіграти з вами злий жарт. Не поспішайте завершувати справи, які, на вашу думку, вже близькі до фіналу. Раптово можуть розкритися нові обставини, що докорінно змінять ситуацію, і все доведеться переробляти. У вихідні обговоріть свої проблеми з друзями.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Не соромтеся демонструвати свої таланти, один рішучий і певний крок дасть можливість досягти мети й відчути потужний внутрішній енергетичний заряд. Будьте уважні до близьких людей, у вас є всі шанси зробити ваші стосунки ідеальними. Ваші ідеї будуть затребувані в професійній сфері.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Ви можете поринути в круговітність різноманітних ділових і особистих проблем. Вам необхідно подолати сумніви й непевність у власних силах. Постарайтеся проявляти практичність у справах і розміреність у житті, що принесе успіх у найближчому майбутньому. Вихідні можуть пройти в активному дружньому спілкуванні.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Ви налаштуєтеся на підвищення професійного рівня. Чекайте винагороду за вашу наполегливість і працьовитість, але можуть виникнути обставини, що змінять ваші плани. У вихідні рідні нагадують про себе, постарайтеся надати їм необхідну допомогу та підтримку.

ВОДОЛІЙ (21.01-20.02). Вас може потягнути на авантюри любовні пригоди, тільки не втрачайте голови й не розкривайте своїх секретів. Вас переповняють нові ідеї й плани. Але втілити їх у реальне життя буде непросто. Зосередьтеся на роботі. У вихідні зверніть увагу на важливі, але, на перший погляд, незначні деталі.

РИБИ (21.02-20.03). Творчий настрій дасть вам можливість здивувати свіжими ідеями друзів і колег. Цього тижня вам більше, ніж коли-небудь, важливо бути самим собою. Незалежно від думки навколишніх треба відстояти свою правоту. Не варто підлаштовуватись під чужі очікування.

Кросворд

ЗА ГОРИЗОНТАЛЛЮ: 1. Портова споруда для ремонту суден, а іноді й їх будовання. 4. Особлива вишуканість у манері триматися, одягатися тощо. 6. Повідомлення, яким сповіщається про зміни в стані взаємних розрахунків. 7. Всесвітня продовольча програма ООН. 9. Юшка з риб. 11. Запорізька ... 13. Невелика протока, що з'єднує два озера або річку з озером. 14. Природна мінеральна фарба червоно-брунатного або жовтого кольору. 15. Наука про хліборобство. 20. База-склад, де зберігають у спеціальних резервуарах нафту і нафтопродукти та відпускають їх споживачам. 25. Великий морський рак ряду десятиногих, що водиться в Атлантичному океані й ціниться за смачне м'ясо. 26. Хімічний елемент, червоно-бура рідина з різким запахом, що використовується в медицині, фотографії й техніці (Br). 27. ... з вогнем. 29. Служитель православної церкви, що допомагає священику під час богослужіння. 31. Нижня частина предмета. 33. Порядок, який був установлений або склався. 34. У силабо-тонічному віршуванні — двоскладова стопа з наголосом на другому складі. 35. Сильна доля у стопі, ритмічний наголос у вірші, що не збігається із граматичним.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ: 1. У словенській міфології — зловісна сила у вигляді птаха. 2. Звуконаслідування, що означає звук капання. 3. Спресована пудра різних відтінків, що використовується для декоративної косметики. 4. Бернард ... (англійський драматург і публіцист ірландського походження). 5. Останній правитель І династії Ранняго царства Стародавнього Єгипту (бл. 2890 до н. е.). 8. Печений виріб із тіста з начинкою. 10. Те, що споживають, їдять і п'ють. 11. Прозора речовина, яку одержують плавленням і хімічною обробкою кварцового піску з деякими іншими домішками. 12. Верхня частина

Відповіді до кросворда у номері № 47:

За горизонталлю: 1. Азія. 4. Мавр. 6. Лаз. 7. Агат. 8. Даль. 9. Ага. 11. Ура. 12. Ост. 14. Ікс. 16. Адам. 18. Клан. 20. Іов. 21. Бард. 22. Едем. 24. Жар. 26. Кіт. 28. Оса. 30. Іон. 32. Ірак. 33. Удав. 34. Лад. 35. Скло. 36. Алое.

За вертикаллю: 2. Загар. 3. Ялта. 4. Мзда. 5. Вальс. 10. Гак. 11. Уха. 13. Тин. 14. Імідж. 15. Сквер. 17. Два. 19. Але. 21. Бак. 23. Мла. 25. Або. 27. Ігрек. 29. Стадо. 30. Ікло. 31. Нуда.

1		2		3		4		5
		6						
7	8					9	10	
			11		12			
13					14			
15		16		17		18		19
20	21		22		23		24	
25					26			
29		30					31	32
		33						
34							35	

обличчя людини. 15. Академія технологічних наук. 16. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. 17. Неопізнаний літаючий об'єкт. 18. Неосвітлений простір; темрява. 19. Заглиблення в землі. 21. Сукупність усіх сухопутних, морських і повітряних збройних сил держави. 22. Заняття купівлею і продажем. 23. ...-Яга. 24. Зустріч, зібрання членів якого-небудь колективу, організації з метою обговорення або проведення чого-небудь. 28. Художній образ, втілюваний актором на сцені, у кінофільмі і т. ін. 29. Робота, діяльність, здійснення чого-небудь. 30. Правильний шестигранник, усі грані якого — квадрати. 31. Науково-дослідний інститут. 32. Назва останньої літери латинського алфавіту.

«КУПИ-ПРОДАЙ І БЛИЗЬКИХ ПРИВІТАЙ!»

Продам будинок у селі Горбове Куликівського району. Ціна договірна. Тел. 093-809-69-41.



**ОГОЛОШЕННЯ:
територія
вашого успіху**

Продам приватизовану двокімнатну квартиру в селі Більмачівка Ічнянського району і приватизований будинок із земельною ділянкою 40 соток у центрі села Красилівка Бахмацького району. Ціна договірна. Тел. 095-301-21-78.

Продам земельну ділянку в мальовничому місці — в селі Рокитне Бровницького району. 25 соток. І всього за 70 км від Києва. Прекрасна природа, чисте повітря. Поруч із ділянкою світло, газ, хороша дорога. Тел. 093-026-36-18.

Терміново продам добротний будинок у селі Мартинівка Ічнянського району в мальовничій місцевості. Поруч зупинка маршрутки «Ніжин — Мартинівка». Ціна 60 000 грн. Тел. 068-532-00-31, 096-846-10-58.

Куплю стару газову колонку, холодильник, пральну машинку, радянський телевизор Тел. 093-139-30-22.

Продам краєобметувальну трьохтонкову швейну машинку 51-А класу ПМЗ «Оверлок». Ціна договірна. Тел. 063-158-29-54.

Продається будинок у селищі Парафіївка Ічнянського району. Ціна договірна. 098-912-85-13.



Смішно

— Коханий, скоро Різдво! Може, піти подивитись щось із хутра?
— Чудова ідея! Тільки треба поспішати, а то зоопарк закриється!

— Уявляєш, сьогодні в метро одразу троє молодих чоловіків підвелися і запропонували мені свої місця!
— І ти помістилася?

**МЕТАЛЛОЧЕРЕПИЦА
ПРОФНАСТИЛ**
из первых рук

ПрофАльянс www.profalians.cn.ua
т. (0462) 917-444, (0462) 612-004, (096) 248-20-99

Засновник та видавець — ТОВ «ЧЕЛАН МЕДІА ГРУП»
Реєстраційне свідоцтво — Серія ЧГ № 577-226Р
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР — Ірина Осташко
Відповідальний за випуск номера — Ірина Осташко
Телефон редакції: (068) 188-07-25

Відділ реклами — (073) 091-97-07
Газета зверстана у редакції газети «Голос ЧЕРНІГІВЩИНИ. ЧЕЛАН» за інформаційної підтримки ТОВ «ЧЕЛАН МЕДІА ГРУП»
Коректор — Писана О.М.
Газета виходить щочетверга
Передплатний індекс: 60004

Поштова адреса редакції:
14000, м. Чернігів, а/с 37
Електронна пошта: hotline@cheline.com.ua
Віддруковано в ПАТ «ПВК «Десна».
14000, м. Чернігів, пр-т Перемоги, 62.
Тираж 20000

Редакція не завжди поділяє погляди авторів публікації. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Рекламні матеріали в газеті позначені словами Реклама або рубрикою «Імідж», «Позиція», «Точка зору».